

фінансуються інвестиції, а отже, грошові резерви зростуть, тому підприємства зможуть вкладати свої кошти у більш значущі проекти, розширити своє виробництво, зросте платоспроможність та ліквідність. Також запровадивши податок на виведений капітал можна розв'язувати проблеми з найбільшими схемами ухилення від сплати податку [2].

Відповідно, позитивні сторони такого оподаткування полягають в наступному: створюються стимули для ділової та інвестиційної активності, тобто підприємствам не потрібно буде знижувати фінансовий результат, капітал всередині країни почне нарощуватися, зменшиться кількість недобросовісних платників за рахунок знищення схем ухилення від сплати податку, фінансова звітність підприємства буде більш прозорою та привабливою для банків та інвесторів.

Література:

1. Інформація про стан виконання Зведеного та Державного бюджетів України за січень–лютий 2019-2020 років. Державна казначейська служба України. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B0_%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%B8%D0%B9_2020.pdf.

2. Савченко А. М., Гудим І. А. Порівняльний аналіз податку на прибуток та податку на виведений капітал: сучасні реалії та перспективи. *Економічна наука*. 2018. №11. С. 66-69.

3. Податковий кодекс України. Кодекс України № 2755-VI від 02.10.2010 р. зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: наказ Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ НАРАХУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ЗА ЗАБРУДНЕННЯ ОТОЧУЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА

Олефіров Д.Г.

*Науковий керівник: Вербицька В.І., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

У другій половині ХХ століття екологічна проблема, пов'язана із забрудненням навколишнього середовища, набула глобального характеру, а на початку ХХІ століття вона різко загострилася. Проявом цього стало глобальне потепління клімату на планеті. Це говорить про те, що матеріальне виробництво перетворилося з технічного й соціального органу в біосоціальний, що став засобом перетворення біосфери.

Сучасний рівень розвитку науково-технічного прогресу (НТП) характеризується новими відносинами науки, техніки, технології й природи.

Вони характеризуються вичерпністю природних ресурсів унаслідок нераціонального господарювання людського суспільства, наслідками для біосфери у вигляді негативного впливу антропогенних факторів та т. ін.

Слід зазначити, що за викиди в атмосферу з підприємств, що їх здійснюють, стягуються платежі за забруднення. Ці платежі встановлені у відповідності з певними нормами, встановленими національним законодавством. Україна в цьому питанні теж має своє законодавство. Спочатку у 1991 році був прийнятий Закон «Про охорону навколишнього природного середовища» [1], трохи пізніше – ціла низка окремих норм та положень, регламентуючих класифікацію шкідливих викидів та величини здійснених платежів за забруднення.

Згідно Закону [2], кошти від екологічного податку (за винятком тих, що справляються за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) та/або тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк) зараховуються до державного і місцевих бюджетів згідно з Бюджетним кодексом України.

В процесі набуття чинності 1 січня 2011 року Податкового кодексу термін «збір за забруднення навколишнього природного середовища» був замінений на термін «екологічний податок» [2]. В Податковий кодекс також було включено всі екологічні платежі за спеціальне використання природних ресурсів і за забруднення навколишнього природного середовища. головною метою економічного механізму є стимулювання природокористувачів і забруднювачів навколишнього середовища до зменшення шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та раціонального використання природних ресурсів. Екологічні податки вважаються ефективним інструментом екологічної політики та застосовуються для боротьби із забрудненням навколишнього природного середовища. А з точки зору концепції стійкого розвитку, використання економічного механізму у природоохоронній діяльності сприяє розвитку інноваційних технологій, змушує забруднювачів використовувати більш екологічно чисті або створювати нові технології.

Водночас слід відмітити, що річні платежі підприємств ніяк не враховують шкоди, нанесеної навколишньому середовищу. Натомість вони приблизно визначаються в нормативно-правових актах на національному рівні : певні частки у вигляді відсотків розподіляються підприємствам у вигляді квот обласних граничних обсягів. Крім того, описуваний процес здійснюється з урахуванням їхнього очікуваного коефіцієнта викидів та прогнозів щодо обсягів виробництва на даний період. Беручи до уваги низькі рівні платежів за забруднення довкілля, підприємствам вигідніше не витратити кошти на екологічно чисті технології, а сплачувати ці платежі.

Саме тому розробка системи автоматизації бізнес-процесу нарахування платежів за забруднення атмосфери є надзвичайно актуальною в умовах глобального забруднення біосфери, оскільки впровадження такої системи має на меті захист навколишнього середовища шляхом використання

підприємствами маловідходних технологій, а також стимулом щодо використання очисних споруд та фільтрів, крім того, величина платежів підприємств розподіляється між фондами охорони навколишнього середовища які фінансують відповідні заходи щодо збереження й підтримки біосфери в більш-менш належному стелі.

Проаналізувавши існуючі програмні продукти в галузі вирішення завдання нарахування платежів підприємствам за забруднення навколишнього середовища ми дійшли висновку, що такий аналіз має потребу в розробці нового програмного забезпечення, яке слід здійснити з урахуванням недоліків попередніх версій, а також з орієнтацією на український ринок.

Також слід зазначити, що великим недоліком досліджених програмних комплексів є їхня висока вартість та відсутність зрозумілого інтерфейсу, доступного для фахівця екологічного відділку. Тому дуже важливим буде вирішення питання розробки зручного й комфортного інтерфейсу. Отже, завдання, які вирішуються, є складними та трудоемними, що потребують обробки великих обсягів інформації, а також виконання різного роду розрахункових й аналітичних операцій.

Література:

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України № 1264-ХІІ від 25.06.1991. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> (дата звернення 4.02.2021)

2. Податковий кодекс України. Розділ VIII. Екологічний податок. Ст. 240. URL : <http://sfs.gov.ua/nk/rozdil-viii--ekologichniy-podatok/> (дата звернення 6.02.2021)

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПОКРАЩЕННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Охотська А.С.

*Науковий керівник: Свирида О.В., викладач
кафедри обліку і оподаткування*

*Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-
економічний коледж*

Ефективність роботи підприємства значною мірою залежить від якості управлінських рішень, що стосуються використання одержаного прибутку. Приймаючи ці рішення, власники (менеджери) повинні всебічно зважити напрямки першочергових вкладень, фінансових ресурсів, виходячи з фінансового стану підприємства, рівня його матеріально-технічної бази, соціального розвитку колективу, можливостей прибуткового розміщення коштів на ринку цінних паперів, у грошово-кредитній сфері тощо.

Ефективність діяльності підприємства значною мірою характеризується показниками ефективності використання капіталу. Основними показниками